

No. 34137

**UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND
and
BULGARIA**

**Agreement for the promotion and reciprocal protection of
investments. Signed at London on 11 December 1995**

Authentic texts: English and Bulgarian.

*Registered by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
on 24 October 1997.*

**ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE
ET D'IRLANDE DU NORD
et
BULGARIE**

**Accord relatif à la promotion et à la protection réciproque des
investissements. Signé à Londres le 11 décembre 1995**

Textes authentiques : anglais et bulgare.

*Enregistré par le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord
le 24 octobre 1997.*

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BULGARIA FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Republic of Bulgaria, each hereinafter referred to as a "Contracting Party";

Desiring to create favourable conditions for further development of investment by investors of one State in the territory of the other State;

Recognising that the encouragement and reciprocal protection under international agreement of such investments will be conducive to the stimulation of business initiative by investors and will contribute to the development of economic relations;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

Definitions

For the purposes of this Agreement:

- (a) the term "investment" means every kind of asset connected with economic activities and includes, to the extent possible under the law of the Contracting Party in whose territory the investment is made, in particular:
- (i) property and any other property rights such as mortgages, liens or pledges;
 - (ii) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company;
 - (iii) outstanding claims to money or to any performance under contract having a financial value;
 - (iv) copyrights, rights in the field of industrial property (such as patents, licences, trademarks and trade names), technical processes, know-how and goodwill;
 - (v) business arrangements conferred by law or under contract, including licences granted to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

Any change in the form in which assets are invested does not affect their character as investments;

- (b) the term "returns" means all amounts yielded by an investment and in particular includes profit, interest, capital gains, dividends, licence fees, royalties and other fees;

¹ Came into force on 24 June 1997 by the exchange of the instruments of ratification, in accordance with article 14.

(c) the term “investor” means:

(i) in respect of the Republic of Bulgaria (hereinafter referred to as “Bulgaria”):

(aa) physical persons having the nationality of Bulgaria in accordance with its legislation;

(bb) any company, firm, partnership, organization or association with or without juridical personality, incorporated or constituted in accordance with the laws of Bulgaria with a seat in its territory;

(ii) in respect of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (hereinafter referred to as “the United Kingdom”):

(aa) physical persons deriving their status as United Kingdom nationals from the law in force in the United Kingdom;

(bb) corporations, firms and associations registered or constituted under the law in force in any part of the United Kingdom or in any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 12;

(d) the term “territory” means:

(i) in respect of Bulgaria: the territory under the sovereignty of Bulgaria, including the territorial sea, as well as the continental shelf and the exclusive economic zone over which Bulgaria exercises sovereign rights or jurisdiction in conformity with international law;

(ii) in respect of the United Kingdom: Great Britain and Northern Ireland, including the territorial sea and any maritime area situated beyond the territorial sea of the United Kingdom which has been or might in the future be designated under the national law of the United Kingdom in accordance with international law as an area within which the United Kingdom may exercise rights with regard to the sea-bed and subsoil and the natural resources and any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 12.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

(1) Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory, and, subject to its right to exercise powers conferred by its laws, each Contracting Party shall admit such investments.

(2) Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments in its territory of investors of the other Contracting Party.

Each Contracting Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Most-favoured-nation and National Treatment Provisions

- (1) Neither Contracting Party shall in its territory subject investments or returns of investors of the other Contracting Party to treatment less favourable than that which it accords to investments or returns of its own investors or to investments or returns of investors of any third State, whichever is more favourable.
- (2) Neither Contracting Party shall subject investors of the other Contracting Party, as regards the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments in its territory, to treatment less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

ARTICLE 4

Exceptions

- (1) The provisions of this Agreement shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:
 - (a) its existing or future membership of or association with any customs or economic union, free trade area, or other similar international institution; or
 - (b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.
- (2) The provisions of this Agreement regarding the granting by a Contracting Party of treatment not less favourable than that accorded to its own investors may be subject to exceptions by that Contracting Party other than those specified in paragraph (1) above provided such exceptions are consistent with the Europe Agreement establishing an Association between the European Communities and their Member States of the one part, and the Republic of Bulgaria, of the other part, of 8 March 1993.¹

ARTICLE 5

Application of other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain rules, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such rules shall to the extent that they are more favourable prevail over the present Agreement.

¹ United Nations, *Treaty Series*, vols. 1876 and 1877, p. 2.

ARTICLE 6**Compensation for Losses**

Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, or civil disturbance in the territory of the latter Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to investors of any third State. Resulting payments shall be freely transferable.

ARTICLE 7**Expropriation**

(1) Investments of investors of either Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to measures which have an effect equivalent to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose related to the internal needs of that Party. The expropriation shall be in accordance with laws which contain clearly defined and non-discriminatory measures, and against prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment expropriated immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is earlier, shall include interest at LIBOR until the date of payment, shall be made without delay, be effectively realisable and freely transferable. The investor affected shall have a right, under the law of the Contracting Party making the expropriation, to prompt review by a competent judicial or other independent authority of that Party of his or its case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this paragraph.

(2) Where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which investors of the other Contracting Party participate, the provisions of paragraph 1 of this Article shall apply.

ARTICLE 8**Transfer of Payments**

1. Each Contracting Party shall ensure, in respect of investments of investors of the other Contracting Party, the unrestricted transfer of the payments related to the investment referred to in paragraph 2 of this Article, after the payment of any taxes due in respect of that investment under the law of the first Contracting Party and in accordance with the terms of any Convention in force between the Contracting Parties for the Avoidance

of Double Taxation with respect to Taxes on Income and Capital Gains.¹ The transfer shall be effected without delay in the convertible currency in which the capital was originally invested or in any other convertible currency agreed by the investor and the Contracting Party concerned. The transfers shall be made at the rate of exchange applicable on the date of transfer pursuant to the exchange regulations in force in the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

2. Such payments include in particular:

- (a) proceeds obtained from the sale or the total or partial liquidation of the investment;
- (b) returns from the investment.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

- (1) Disputes between an investor of one Contracting Party and the other Contracting party concerning obligations of the latter under Articles 6, 7 and 8 of this Agreement in relation to an investment of the former which have not been amicably settled shall after a period of four months from written notification of a claim be submitted to international arbitration if either party to the dispute so wishes.
- (2) Where the dispute is referred to international arbitration, the investor concerned in the dispute may refer the dispute to an ad hoc arbitral tribunal to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law.² The parties to the dispute may agree in writing to modify these Rules.
- (3) Nothing in this Article shall prevent an investor of one Contracting Party from bringing any dispute concerning an obligation of the other Contracting Party under this Agreement in relation to an investment of the former to the attention of the competent authorities of the first Contracting Party with a view to its possible settlement in accordance with Article 10 of this Agreement.

ARTICLE 10

Disputes between the Contracting Parties

- (1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, if possible, be settled through the diplomatic channel.
- (2) If a dispute between the Contracting Parties cannot thus be settled within four months of written notification of the dispute, it shall, upon the request of either Contracting Party, be submitted to an arbitral tribunal.
- (3) Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 1516, p. 33.

² *Ibid.*, *Official Records of the General Assembly, Thirty-first Session, Supplement No. 17 (A/31/17)*, p. 34.

a national of a third State who on approval by the two Contracting parties shall be appointed Chairman of the tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.

(4) If within the periods specified in paragraph (3) of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

(5) The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal shall determine its own procedure. The tribunal shall decide on the basis of the provisions of this Agreement, universally recognised principles of international law and relevant domestic laws.

ARTICLE 11

Subrogation

(1) If one Contracting Party or its designated Agency makes a payment under an indemnity given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise the assignment to the former Contracting Party or its designated Agency by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified and that the former Contracting Party or its designated Agency is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent, and subject to the same obligations connected with those rights, as the party indemnified.

(2) The former Contracting Party or its designated Agency shall be entitled in all circumstances to the same treatment in respect of the rights, claims and obligations acquired by it by virtue of the assignment and any payments received in pursuance of those rights and claims as the party indemnified was entitled to receive by virtue of this Agreement in respect of the investment concerned and its related returns.

(3) Any payments received by the former Contracting Party or its designated Agency in pursuance of the rights and claims acquired shall be freely available to the former Contracting Party for the purpose of meeting any expenditure incurred in the territory of the latter Contracting Party.

ARTICLE 12

Territorial Extension

The provisions of this Agreement may at any time after ratification be extended to such territories for whose international relations the Government of the United

Kingdom are responsible in accordance with international law as may be agreed between the Contracting Parties in an Exchange of Notes.

ARTICLE 13

Application of the Agreement

This Agreement shall apply to investments existing at the date of its entry into force, but shall not apply to any claims in respect of such investments which shall have already arisen before that date.

ARTICLE 14

Entry into Force, Duration and Termination

(1) This Agreement is subject to ratification and shall enter into force on the day of the exchange of Instruments of Ratification.

(2) This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter it shall continue in force until the expiration of twelve months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other. Provided that in respect of investments to which this Agreement applies, its provisions shall continue in effect with respect to such investments for a period of twenty years after the date of termination and without prejudice to the application thereafter of the rules of general international law.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at London this 11th day of December 1995 in the English and Bulgarian languages, both texts being equally authoritative.

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland:

MALCOLM RIFKIND

For the Government
of the Republic of Bulgaria:

GEORGI PIRINSKI

[BULGARIAN TEXT — TEXTE BULGARE]

ДОГОВОР МЕЖДУ ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ И ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ВЗАИМНА ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Правителството на Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия и Правителството на Република България, всяко наричано по-долу "Договаряща се Страна",

Желаяйки да създават благоприятни условия за по-нататъшно развитие на инвестирането от инвеститори на едната Държава на територията на другата Държава,

Признавайки, че насърчаването и взаимната защита на тези инвестиции, на основата на международен договор, ще доведе до стимулирането на стопанската инициатива от инвеститорите и ще допринесе за развитието на икономическите отношения.

Се договориха за следното:

ЧЛЕН 1

Определения

За целите на този Договор:

(а) понятието "инвестиция" означава всякакъв вид вложения, свързани с икономически дейности и включва, до степен, допустима от законодателството на Договарящата се Страна, на чиято територия е направена инвестицията, по-специално:

- (i) собственост и всякакви други вещни права като ипотечи, залози или тежести;
- (ii) дялове в или акции и облигации от дружество и всяка друга форма на участие в дружество;
- (iii) права на вземания за пари или всякакви други права по договор, имащи финансова стойност;

- (iv) авторски права, права в областта на индустриалната собственост (като патенти, лицензи, търговски марки, търговски наименования), технологически процеси, ноу-хау и гудуил;
- (v) стопански споразумения, произтичащи от закон или договор, включително разрешения, дадени за търсене, разработване, извличане или експлоатация на природни ресурси.

Каквато и да била промяна във формата, в която вложенията са инвестирани, няма да засегне тяхната същност като инвестиции.

(b) понятието "приходи" означава всички суми, получени от инвестиция и по-специално включва печалба, лихва, печалби от прехвърляне на имущество, дивиденди, лицензионни такси, роялти и други такси.

(c) понятието "инвеститор" означава:

(i) по отношение на Република България (наричана тук "България"):

- (aa) физически лица, които са граждани на България в съответствие с нейното законодателство;
- (bb) всякаква компания, фирма, дружество, организация или асоциация, с или без статут на юридическо лице, създадена или учредена в съответствие със законите на България, със седалище на нейната територия.

(ii) по отношение на Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано тук "Обединено Кралство"):

- (aa) физически лица, които имат статут на граждани на Обединеното Кралство в съответствие с действащото законодателство в Обединеното Кралство;
- (bb) корпорации, фирми и асоциации, регистрирани или учредени съгласно действащото законодателство в която и да е част на Обединеното Кралство или на всяка територия, по отношение на която този Договор се прилага в съответствие с разпоредбите на Член 12.

(d) понятието "територия" означава:

- (i) по отношение на България: държавната територия на България, включително териториалното море, както и континенталния шелф и изключителната икономическа зона, върху които България упражнява суверенни права или юрисдикция в съответствие с международното право;
- (ii) по отношение на Обединеното Кралство: територията на Великобритания и Северна Ирландия, включително териториалното море, всяка морска зона, разположена отвъд териториалното море на Обединеното Кралство, която е или може в бъдеще да бъде призната, съгласно националното законодателство на Обединеното Кралство, в съответствие с международното право, за зона, в рамките на която Обединеното Кралство може да упражнява права по отношение на морското дъно, подземните богатства и природните ресурси и всяка територия, по отношение на която този Договор се прилага в съответствие с разпоредбите на Член 12.

ЧЛЕН 2

Насърчаване и защита на ивeстициите

1. Всяка Договаряща се Страна ще насърчава и ще създава благоприятни условия за инвеститорите на другата Договаряща се Страна да извършват инвестиции на нейна територия и в съответствие с нейното право да упражнява правомощия, предоставени от нейното законодателство, всяка Договаряща се Страна ще допуска такива инвестиции.

2. На инвестициите на инвеститори от всяка Договаряща се Страна ще бъде предоставено, по всяко време, справедливо и равноправно третиране и ще се ползват от пълна защита и сигурност на територията на другата Договаряща се Страна. Нито една от Договарящите се Страни няма да накърнява, по какъвто и да било начин, с неоправдани или дискриминационни мерки управлението, поддържането, използването, владееенето или разпореждането с инвестициите на нейната територия на инвеститори от другата Договаряща се Страна. Всяка Договаряща

се Страна ще спазва всяко задължение, което може да е поела във връзка с инвестициите на инвеститори от другата Договаряща се Страна.

ЧЛЕН 3

Разпоредби за режим на най-облагодетелствувана нация и национален режим

1. Нито една от Договарящите се Страни няма да предоставя, на своята територия, на инвестициите или приходите на инвеститори от другата Договаряща се Страна, режим, по-малко благоприятен от този, който предоставя на инвестициите или приходите на своите собствени инвеститори или на инвестициите или приходите на инвеститори от която и да е трета Държава, в зависимост от това кой режим е по-благоприятен.

2. Нито една от Договарящите се Страни няма да предоставя на инвеститори на другата Договаряща се Страна по отношение на управлението, поддържането, използването, владенето или разпореждането с техните инвестиции на своята територия режим, по-малко благоприятен от този, който предоставя на своите собствени инвеститори или на инвеститори от която и да е трета Държава, в зависимост от това кой режим е по-благоприятен.

ЧЛЕН 4

Изключения

1. Разпоредбите на този Договор няма да се тълкуват като задължаващи всяка една от Договарящите се Страни да предоставя на инвеститори на другата Договаряща се Страна предимствата от всяко третиране, преференция или привилегия, произтичащи от:

- а) нейното настоящо или бъдещо участие в или асоцииране към митнически или икономически съюз, зона за свободна търговия или други подобни международни институции, или
- б) всеки международен договор или споразумение, отнасящ се изцяло или преимуществено до данъчното облагане или

всяко вътрешно законодателство, отнасящо се изцяло или преимуствено до данъчното облагане.

2. Разпоредбите на този Договор относно предоставянето от една от Договарящите се Страни на режим, не по-малко благоприятен от този, който предоставя на своите собствени инвеститори, могат да бъдат предмет на изключения от тази Договаряща се Страна, различни от посочените в алинея 1 по-горе, при условие че тези изключения са съвместими с Европейското Споразумение за асоцииране между Европейските Общности и техните страни-членки, от една страна, и Република България, от друга страна, от 8 март 1993 г.

ЧЛЕН 5

Прилагане на други правила

Ако разпоредбите на закон на някоя от Договарящите се Страни или задължения по международното право, съществуващи понастоящем или установени впоследствие между Договарящите се Страни в допълнение към настоящия Договор, съдържат правила, било то общи или специфични, даващи право на инвестиции на инвеститори от другата Договаряща се Страна на режим, по-благоприятен от предвидения в настоящия Договор, тези правила ще преобладават над настоящия Договор до степента, до която са по-благоприятни.

ЧЛЕН 6

Обезщетение за загуби

На инвеститори на едната Договаряща се Страна, чиито инвестиции претърпят загуби, на територията на другата Договаряща се Страна, дължащи се на война или друг въоръжен конфликт, извънредно положение или граждански размирици на територията на последната Договаряща се Страна, ще бъде предоставен, от последната Договаряща се Страна по отношение на реституция, обезщетение, компенсация или друго уреждане, режим не по-малко благоприятен от този, който последната Договаряща се Страна предоставя на инвеститори на която и да е трета Държава. Произтичащите плащания ще бъдат свободно преводими.

ЧЛЕН 7

Отчуждаване

1. Инвестициите на инвеститорите от всяка от Договарящите се Страни няма да бъдат национализирани, отчуждавани или подложени на мерки, чиито резултат е равен на национализация или отчуждаване (наричани тук "отчуждаване") на територията на другата Договаряща се Страна, освен в обществен интерес, свързан с вътрешни нужди на тази Страна. Отчуждаването ще бъде в съответствие със законите, които съдържат ясно определени и недискриминационни мерки и срещу незабавно, адекватно и ефективно обезщетение. Това обезщетение ще възлиза на пазарната стойност на отчуждената инвестиция непосредствено преди отчуждаването или преди предстоящото отчуждаване да стане публично известно, в зависимост от това кое е настъпило по-рано, ще включва лихва по ЛИБОР до датата на плащане, ще бъде извършено без забавяне, ще бъде ефективно реализуемо и свободно преводимо. Засегнатият инвеститор има право, съгласно законодателството на Договарящата се Страна, извършила отчуждаването, на незабавно разглеждане от компетентен правен или друг независим орган на тази Страна на неговия случай и на оценка на неговата инвестиция в съответствие с принципите, посочени в тази алинея.

2. Когато Договарящата се Страна отчужди имущество на дружество, което е създадено или учредено, в съответствие с действащото законодателство в която и да е част от нейната територия и в която инвеститорите на другата Договаряща се Страна участват, ще се прилагат разпоредбите на алинея 1 от този Член.

ЧЛЕН 8

Превод на плащания

1. Всяка Договаряща се Страна ще осигурява, по отношение на инвестициите на инвеститори на другата Договаряща се Страна, неограничения превод на плащанията, свързани с инвестиция, посочени в алинея 2 на този Член, след изплащането на данъците дължими, по отношение на тази инвестиция, съгласно закона на първата Договаряща се Страна и в съответствие с условията на действащата между двете Договарящи се Страни Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане на дохода и печалбите от

прехвърляне на имущество. Преводът ще бъде извършен без забавяне, в конвертируемата валута, в която средствата са били инвестирани първоначално или във всяка друга конвертируема валута, договорена от инвеститора и засегнатата Договаряща се Страна. Преводите ще бъдат извършени по обменния курс, приложим на датата на превода съобразно валутните разпоредби, действащи в Договарящата се Страна, на чиято територия е била направена инвестицията.

2. Тези плащания включват по-специално:

- a) приходи, получени от продажбата или общата или частична ликвидация на инвестицията;
- b) приходи от инвестицията.

ЧЛЕН 9

Разрешаване на спорове между инвеститор и Договаряща се Страна

1. Спорове между инвеститор на едната от Договарящите се Страни и другата Договаряща се Страна относно задълженията на последната съгласно Членове 6, 7 и 8 на този Договор, във връзка с инвестиция на инвеститора, които не са били разрешени приятелски, след изтичане на период от четири месеца от писменото уведомление за иска, ще бъдат отнесени пред международен арбитраж, ако някоя от страните по спора желае това.

2. Когато спорът е отнесен до международен арбитраж, засегнатият инвеститор по спора може да отнесе спора пред арбитражен съд ад хок, съставен в съответствие с Арбитражните Правила на Комисията на Организацията на Обединените Нации по Международно Търговско Право. Страните по спора могат да се договорят писмено за изменение на тези Правила.

3. По никакъв начин този Член няма да възпрепятства инвеститор на една от Договарящите се Страни да отнесе спор, относно задълженията на другата Договаряща се Страна по този Договор във връзка с инвестиция на инвеститора, на вниманието на компетентните власти на първата Договаряща се Страна с оглед на възможното му разрешаване в съответствие с Член 10 на този Договор.

ЧЛЕН 10

Спорове между Договарящите се Страни

1. Спорове между Договарящите се Страни относно тълкуването или прилагането на настоящия Договор, ще се уреждат, ако е възможно, по дипломатически път.

2. Ако спор между Договарящите се Страни не може да бъде разрешен, по този начин, в рамките на четири месеца от писменото уведомление за спора, по молба на която и да е от Договарящите се Страни, същият ще бъде отнесен пред арбитражен съд.

3. Този арбитражен съд се съставя за всеки отделен случай по следния начин. В рамките на два месеца от получаването на молбата за арбитраж всяка Договаряща се Страна назначава един член на съда. Тези двама членове избират след това гражданин на трета Държава, който, с одобрението на двете Договарящи се Страни, се назначава за Председател на съда. Председателят се назначава в рамките на два месеца от датата на назначаване на другите двама членове.

4. Ако в рамките на сроковете, определени в алинея 3 на този Член, необходимите назначения не бъдат извършени, всяка от Договарящите се Страни може, при липса на друго споразумение, да покани Председателя на Международния съд да извърши необходимите назначения. Ако Председателят е гражданин на някоя от Договарящите се Страни или ако е възпрепятстван по друг начин да изпълни упоменатата функция, Заместник-Председателят ще бъде поканен да извърши необходимите назначения. Ако Заместник-Председателят е гражданин на някоя от Договарящите се Страни или също е възпрепятстван да изпълни упоменатата функция, следващият по старшинство член на Международния съд, който не е гражданин на някоя от Договарящите се Страни, ще бъде поканен да извърши необходимите назначения.

5. Арбитражният съд постановява решението си с мнозинство на гласовете. Това решение е задължително за двете Договарящи се Страни. Всяка Договаряща се Страна поема разходите за своя собствен член на съда и за своето представяне в арбитражните процедури; разходите на Председателя и останалите разходи се поемат по равно от Договарящите се Страни. Съдът определя своя собствена процедура. Съдът взема решение на основата на разпоредбите на този Договор, общоприетите принципи на международното право и съответното вътрешно законодателство.

ЧЛЕН 11

Суброгация

1. Ако едната Договаряща се Страна или нейна представителна агенция извърши плащане по силата на обезщетение, дадено във връзка с инвестиция на територията на другата Договаряща се Страна, последната Договаряща се Страна ще признае прехвърлянето на първата Договаряща се Страна или нейната представителна агенция, по силата на закон или в резултат на правна сделка, на всички права и искиове на обезщетената страна и че първата Договаряща се Страна или нейната представителна агенция има право да упражнява тези права и да предявява тези искиове, по силата на суброгация, в същата степен и със същите задължения, свързани с тези права, като обезщетената страна.

2. На първата Договаряща се Страна или на нейната представителна агенция ще бъде предоставено, при всички обстоятелства, същото третиране по отношение на правата, исковите и задълженията, придобити от нея по силата на прехвърлянето и на всички плащания, получени в изпълнение на тези права и искиове, каквото обезщетената страна е имала право да получи по силата на този Договор по отношение на засегнатата инвестиция и свързаните с нея приходи.

3. Всички плащания, получени от първата Договаряща се Страна или нейната представителна агенция в изпълнение на придобитите права и искиове ще бъдат свободно предоставяни на разположение на първата Договаряща се Страна с цел посрещане на разходи, възникнали на територията на последната Договаряща се Страна.

ЧЛЕН 12

Разширяване на териториалния обхват

Разпоредбите на този Договор могат по всяко време след ратификацията да обхванат тези територии, за чиито международни отношения Правителството на Обединеното Кралство е отговорно в съответствие с международното право, като това може да бъде договорено между Договарящите се Страни чрез размяна на Ноти.

ЧЛЕН 13

Прилагане на Договора

Настоящият Договор се прилага за инвестициите, съществуващи в деня на неговото влизане в сила, но няма да се прилага за исконите във връзка с тези инвестиции, които вече са възникнали преди тази дата.

ЧЛЕН 14

Влизане в сила, действие и прекратяване

1. Настоящият Договор подлежи на ратификация и ще влезе в сила на датата на размяна на ратификационните документи.

2. Настоящият Договор ще остане в сила за период от десет (10) години. След това ще продължи да бъде в сила до изтичането на дванадесет месеца от датата, на която някоя от Договарящите се Страни уведоми писмено другата Договаряща се Страна за прекратяването му. По отношение на инвестициите обаче, за които този Договор се прилага, неговите разпоредби ще продължат да бъдат в сила за период от двадесет години след датата на прекратяване, като това няма да бъде в ущърб на прилагането след този период на правилата на общото международно право.

В уверение на което надлежно упълномощените представители на техните Правителства, подписаха този Договор.

Съставен в два екземпляра в Лондон на 11.12. 1995.....на английски и български език, като и двата текста имат еднаква сила.

За Правителството
на Обединено Кралство
Великобритания
и Северна Ирландия:
MALCOLM RIFKIND

За Правителството
на Република България:

GEORGI PIRINSKI

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE BULGARIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et le Gouvernement de la République de Bulgarie, ci-après dénommés « les Parties contractantes »;

Désireux de créer des conditions favorables à l'accroissement des investissements effectués par des investisseurs de l'un des deux Etats sur le territoire de l'autre Etat;

Reconnaissant qu'un accord international relatif à l'encouragement et à la protection réciproque de ces investissements est de nature à stimuler l'initiative économique des investisseurs et à contribuer au développement de relations économiques;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord :

a) Le terme « investissement » désigne toutes catégories d'avoirs liés aux activités économiques et inclut dans la mesure du possible, aux termes de la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement est réalisé en particulier :

- i) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous les autres droits réels tels qu'hypothèques, nantissements ou droits de gage;
- ii) Les actions, valeurs, obligations d'une société ou toute autre forme de participation à une société;
- iii) Les encours de créances pécuniaires ou toutes autres prestations aux termes d'un contrat et ayant une valeur financière;
- iv) Les droits d'auteurs, les droits de propriété industrielle (tels que brevets, licences, marques de fabrique et non commerciales), procédés techniques, savoir-faire et clientèle;
- v) Les arrangements commerciaux accordés par la loi ou aux termes d'un contrat, y compris les concessions relatives aux ressources naturelles (prospection, culture, extraction ou exploitation).

¹ Entré en vigueur le 24 juin 1997 par l'échange des instruments de ratification, conformément à l'article 14.

La modification de la forme sous laquelle les avoirs sont investis n'en altère pas le caractère intrinsèque :

b) Le terme « revenus » désigne tous les montants produits pendant une période déterminée par un investissement et notamment les bénéfices, les intérêts, les gains, les plus-values, les dividendes, les redevances, les droits et autres honoraires;

c) Le terme « investisseurs » désigne :

i) Dans le cas de la République de Bulgarie (ci-après dénommée « Bulgarie ») :

aa) Les personnes physiques ayant la nationalité bulgare conformément à sa législation;

bb) Toute société enregistrée, compagnie, firme, organisation et association, dotée ou non de la personnalité juridique, constituée ou enregistrée conformément à la législation en vigueur en Bulgarie et qui a son siège sur le territoire de ce pays;

ii) Dans le cas du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord (ci-après dénommé « le Royaume-Uni ») :

aa) Les personnes physiques dont la qualité de ressortissants du Royaume-Uni découle de la législation en vigueur au Royaume-Uni;

bb) Les sociétés enregistrées, compagnies, firmes et associations enregistrées ou constituées conformément à la législation en vigueur dans toute partie du Royaume-Uni ou sur tout territoire auquel l'application du présent Accord est étendue en vertu des dispositions de l'article 12;

d) Le terme « territoire » signifie :

i) Dans le cas de la Bulgarie : le territoire sur lequel ce pays exerce sa souveraineté, y compris les eaux territoriales ainsi que le plateau continental et la zone économique exclusive sur laquelle la Bulgarie exerce ses droits souverains ou sa juridiction conformément au droit international;

ii) Dans le cas du Royaume-Uni : la Grande-Bretagne et l'Irlande du Nord, y compris les eaux territoriales et toute zone maritime située au-delà des eaux, qui a été ou pourrait à l'avenir être désignée par la législation nationale du Royaume-Uni, conformément au droit international, comme zone sur le fond marin, le sous-sol et les ressources naturelles de laquelle le Royaume-Uni peut exercer des droits, ainsi que tout territoire auquel l'application du présent Accord est étendue en vertu des dispositions de l'article 12.

Article 2

PROMOTION ET PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

1. Chacune des Parties contractantes prend les mesures d'encouragement et crée les conditions favorables nécessaires pour inciter les investisseurs de l'autre Partie contractante à investir des capitaux sur son territoire, et sous réserve de son droit d'exercer les pouvoirs que lui confèrent ses lois et règlements, accueille lesdits investissements.

2. Les investissements effectués par des investisseurs de chaque Partie contractante bénéficient en tout temps d'un traitement juste et équitable, d'une pleine et

entière protection et d'une sécurité totale sur le territoire de l'autre Partie contractante. Aucune des Parties contractantes n'entrave, de quelque manière que ce soit, par des mesures déraisonnables ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou la cession des investissements effectués sur son territoire par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 3

TRAITEMENT NATIONAL ET CLAUSE DE LA NATION LA PLUS FAVORISÉE

1. Aucune des Parties contractantes ne soumet sur son territoire les investissements ou les revenus des investisseurs de l'autre Partie contractante à un traitement moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements ou aux revenus de ses propres investisseurs ou à ceux d'investisseurs d'un Etat tiers, la formule la plus favorable étant retenue.

2. Aucune des Parties contractantes ne soumet sur son territoire les investisseurs de l'autre Partie contractante, en ce qui concerne la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou la cession de leurs investissements, à un traitement moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou à ceux d'un Etat tiers, selon la formule la plus favorable.

Article 4

EXCEPTIONS

1. Les dispositions du présent Accord ne doivent pas être interprétées comme obligeant une Partie contractante à étendre aux investisseurs de l'autre le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège résultant :

a) De sa participation actuelle ou future ou de son association à une union douanière ou économique, à une zone de libre échange ou à tout autre organisme international similaire; ou

b) De tout accord ou arrangement international portant en totalité ou en partie sur la fiscalité, ou de toute législation interne portant en totalité ou principalement sur la fiscalité.

2. Les dispositions du présent Accord concernant l'octroi par une Partie contractante d'un traitement non moins favorable que celui accordé à ses propres investisseurs peuvent faire l'objet d'exceptions de la part de ladite Partie contractante autre que celles spécifiées au paragraphe 1 ci-dessus, à condition que lesdites exceptions soient compatibles avec l'Accord européen établissant une Association entre les Communautés européennes et leurs Etats membres, d'une part, et la République de Bulgarie, d'autre part, en date du 8 mars 1993¹.

Article 5

APPLICATION D'AUTRES RÈGLES

Si les dispositions législatives de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou les obligations qui lui incombent en vertu du droit international, qu'elles soient

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vols. 1876 et 1877, p. 3.

actuellement en vigueur ou contractées par la suite entre les Parties contractantes en sus du présent Accord, contiennent des règles, d'ordre général ou spécifique, conférant aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui que prévoit le présent Accord, lesdites règles prévalent sur les dispositions du présent Accord dans la mesure où elles sont plus favorables.

Article 6

INDEMNISATION POUR PERTES

Les investisseurs d'une Partie contractante qui, du fait d'une guerre ou d'un autre conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence national, d'une insurrection ou d'une émeute sur le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes sur les investissements qu'ils ont effectués sur le territoire de cette autre Partie contractante, bénéficient de la part de cette dernière, d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou à ceux d'un Etat tiers en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la réparation ou tout autre règlement. Les sommes versées à ce titre sont librement transférables.

Article 7

EXPROPRIATION

1. Les investissements d'investisseurs d'une des Parties contractantes ne sont ni nationalisés ou expropriés, ni soumis à des mesures équivalentes à une nationalisation ou à une expropriation (ci-après dénommée « expropriation ») sur le territoire de l'autre Partie contractante, sauf pour cause d'utilité publique liée aux besoins internes de cette autre Partie contractante. L'expropriation doit être entreprise dans le cadre d'une législation non discriminatoire et elle doit donner lieu au versement rapide d'une indemnité adéquate et effective. L'indemnité doit être de valeur équivalente à la valeur marchande qu'avait l'investissement exproprié immédiatement avant la date de l'expropriation ou avant celle à laquelle le public a eu connaissance du projet d'expropriation si celle-ci précède celle-là; elle comprend les intérêts calculés au taux LIBOR jusqu'à la date du paiement, est versée sans délai, et elle est effectivement réalisable et librement convertible. L'investisseur en cause a le droit, en vertu de la législation de la Partie contractante procédant à l'expropriation, de soumettre son cas et l'évaluation de son investissement à une instance judiciaire ou autre organe indépendant de ladite Partie, pour qu'ils soient examinés dans les meilleurs délais conformément aux principes énoncés dans le présent paragraphe.

2. Lorsqu'une Partie contractante exproprie les avoirs d'une société qui a été enregistrée ou constituée conformément à la législation en vigueur dans une partie quelconque de son territoire et dont les investisseurs de l'autre Partie contractante détiennent des actions, les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent.

Article 8

TRANSFERT DES PAIEMENTS

1. Chaque Partie contractante veille, en ce qui concerne les investissements d'investisseurs de l'autre Partie contractante, à assurer un transfert sans restriction des paiements liés aux investissements mentionnés au paragraphe 2 du présent arti-

cle, après le versement de tous impôts dus au sujet dudit investissement aux termes de la législation de la première Partie contractante et conformément aux dispositions de toute Convention en vigueur entre les Parties contractantes, visant à éviter la double imposition en ce qui concerne les impôts sur le revenu et sur les plus-values¹. Le transfert est effectué sans délai dans la monnaie convertible dans laquelle l'investissement a été originalement fait ou dans toute autre monnaie convertible acceptée par l'investisseur et la Partie contractante concernés. Les transferts sont faits au taux de change applicable à la date du transfert conformément à la réglementation des changes en vigueur dans la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été fait.

2. Ces paiements comprennent en particulier :

a) Les recettes provenant de la vente ou de la liquidation totale ou partielle de l'investissement;

b) Le revenu des investissements.

Article 9

RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS ENTRE UN INVESTISSEUR ET UNE PARTIE CONTRACTANTE

1. Les différends entre un investisseur d'une Partie contractante et l'autre Partie contractante concernant les obligations de cette dernière aux termes des articles 6, 7 et 8 du présent Accord portant sur un investissement du premier, qui n'ont pas été résolus à l'amiable sont, après un délai de quatre mois à compter de la notification écrite d'une réclamation, soumis à un arbitrage international si l'une ou l'autre partie au différend le souhaite.

2. Lorsque le différend est soumis à un arbitrage international, l'investisseur concerné peut soumettre le différend à un tribunal arbitral spécial constitué conformément aux règles d'arbitrage de la Commission des Nations Unies sur le droit commercial international². Les parties au différend peuvent convenir par écrit de modifier ce règlement.

3. Rien dans le présent article n'empêche un investisseur d'une Partie contractante de soumettre tout différend relatif à une obligation de l'autre Partie contractante aux termes du présent Accord, au sujet d'un investissement du premier, à l'attention des autorités compétentes de la première Partie contractante en vue de son règlement possible, conformément à l'article 10 du présent Accord.

Article 10

DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1. Les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord doivent si possible être réglés par la voie diplomatique.

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1516, p. 33.

² *Ibid.*, *Documents officiels de l'Assemblée générale, trente-et-unième session, Supplément n° 17 (A/31/17)*, p. 36.

2. Si un différend entre les Parties contractantes ne peut être réglé de cette manière dans les quatre mois qui suivent la notification écrite du différend, il est soumis à la demande de l'une ou de l'autre Partie à un tribunal arbitral.

3. Ce tribunal arbitral est constitué de la manière suivante pour chaque cas. Dans les deux mois qui suivent la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Les deux membres choisissent ensuite un ressortissant d'un Etat tiers qui, avec l'agrément des deux Parties contractantes, est nommé Président du Tribunal. Le Président doit être nommé dans les deux mois qui suivent la date de la désignation des deux autres membres.

4. Si dans les délais spécifiés au paragraphe 3 du présent article, il n'a pas été procédé aux désignations voulues, chacune des Parties contractantes peut, à défaut de tout autre accord, prier le Président de la Cour internationale de Justice de procéder aux désignations nécessaires. Si le Président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est empêché de toute autre manière de s'acquitter de ladite fonction, le Vice-Président est prié de procéder aux désignations nécessaires. Si le Vice-Président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est lui aussi empêché de s'acquitter de cette fonction, il appartient au membre le plus ancien de la Cour internationale de Justice, qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes de procéder aux désignations nécessaires.

5. Le tribunal arbitral statue à la majorité et sa sentence a force exécutoire pour les deux Parties contractantes. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais du membre du tribunal qu'elle a désigné ainsi que les frais de sa représentation dans la procédure arbitrale; les frais du Président ainsi que les autres frais sont assumés à parts égales par les deux Parties contractantes. Toutefois, le tribunal arbitral peut, dans sa sentence, ordonner qu'une proportion plus importante des frais soit prise en charge par l'une des Parties contractantes et une telle décision a force obligatoire pour les deux Parties contractantes. Le tribunal arrête lui-même sa procédure. Le tribunal décide, sur la base des dispositions du présent Accord, des principes universellement reconnus du droit international et de la législation interne pertinente.

Article 11

SUBROGATION

1. Si l'une des Parties contractantes ou l'organisme désigné par elle effectue un paiement au titre d'une indemnité accordée en raison d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante, cette dernière reconnaît la cession à la première Partie contractante, par voie de loi ou de transaction juridique, de tous les droits et prétentions de la partie indemnisée et le droit pour la première Partie contractante, ou pour l'organisme désigné, de faire valoir par subrogation, dans la même mesure que la partie indemnisée, lesdits droits et prétentions dans la même mesure et en fonction des mêmes obligations liées à ces droits.

2. La première Partie contractante ou l'organisme désigné par elle bénéficie en toutes circonstances du même traitement en ce qui concerne les droits, prétentions et obligations à elle subrogés et des paiements reçus au titre desdits droits et prétentions, auxquels la partie indemnisée avait droit en vertu du présent Accord pour ce qui est de l'investissement concerné et des revenus y afférents.

3. Les paiements reçus par la première Partie contractante ou l'organisme qu'elle a désigné au titre des droits et prétentions acquises sont librement transférables à la première Partie contractante pour la couverture de toutes dépenses encourues sur le territoire de la deuxième Partie contractante.

Article 12

EXTENSION TERRITORIALE

Les dispositions du présent Accord peuvent à tout moment être étendues aux territoires dont le Gouvernement du Royaume-Uni assure les relations internationales, et dont les Parties contractantes peuvent être convenues par échange de notes.

Article 13

APPLICATION DE L'ACCORD

Le présent Accord s'applique aux investissements existant à la date de son entrée en vigueur mais pas aux revendications relatives à des investissements qui étaient déjà enregistrées avant cette date.

Article 14

ENTRÉE EN VIGUEUR, DURÉE ET DÉNONCIATION

1. Le présent Accord est soumis à ratification et il entre en vigueur le jour de l'échange des instruments de ratification.

2. Le présent Accord demeure en vigueur pendant dix ans. Par la suite, il continue de l'être jusqu'à l'expiration d'une période de douze mois à compter de la date à laquelle l'une ou l'autre Partie a communiqué par écrit à l'autre Partie son intention d'y mettre fin. Toutefois, en ce qui concerne les investissements effectués pendant la durée de la validité de l'Accord, ses dispositions continuent de s'appliquer pendant quinze ans après la date de sa dénonciation et sans préjudice de l'application ultérieure des règles du droit commun international.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT en double exemplaire à Londres le onze décembre 1995 en langues anglaise et bulgare, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :

MALCOLM RIFKIND

Pour le Gouvernement
de la République de Bulgarie :

GEORGI PIRINSKI

